

Borbély Sándor	<i>tudományos segédmunkatárs</i>
Intézeti szoba száma:	21
Hivatali telefon:	06-1/224-6700/128
Mobil telefon:	
e-mail:	sborbely@btk.mta.hu
Nyelvtudás:	ukrán, angol
Tudományos fokozat:	doktorjelölt
Kutatási területek, kulcsszavak:	a szovjet politikai diktatúra társadalomtörténete, együttélési technikák, adaptációs mechanizmusok multietnikus (különösen ukrán, magyar, roma) közösségekben
Születési hely, idő:	Tiszapéterfalva (Kárpátalja), 1982. 07.07.
Egyéb elérhetőségek:	

Egyetemi tanulmányok, végzettség

2004 – 2007. Debreceni Egyetem, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, PhD-hallgató
 1999 – 2004. Ungvári Nemzeti Egyetem, Magyar Filológiai Tanszék, magyar nyelv és irodalom szak, Msc

Díjak, kitüntetések, ösztöndíjak

2018 – Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj
 2013 – 2014 Jedlik Ányos Doktorjelölti Ösztöndíj
 2013 – Campus Hungary kutatói ösztöndíj
 2011 – Marian Madison Gypsy Lore Society Young Scholar's Prize in Romani Studies
 2008 – 2009 MTA-Sasakawa Young Leaders Fellowship Fund kutatói ösztöndíj
 2007 – 2008 MTA HTMT Ösztöndíj Program kutatói ösztöndíj
 2004 – 2007 Magyar Állami ösztöndíj
 2002 – 2003 Apáczai tanulmányi ösztöndíj

Munkahelyek

2016 – MTA BTK Néprajztudományi Intézet
 2013 – 2016 Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem Finnugor Tanszék
 2008 – 2014 Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet

Munkásság

Részvétel kutatási programokban

2016 – 2020 „Párhuzamos ruralitások. A vidékiség mai (lét)formái négy erdélyi kistérségben” (NKFI 120712, MTA BTK Néprajztudományi Intézet).
 2011–2015. „Hármas határok vizsgálata Magyarország délnyugati, délkeleti és északkeleti térségében” (OTKA 91112, MTA BTK Néprajztudományi Intézet).
 2011–2014. „Társadalmi normák és életvezetési gyakorlatok transzfer folyamatai Kárpátalja”. OTKA 101810, Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet).
 2009–2010. „A közművelődés az informális és nem formális tanulás szolgálatában (TÁMOP-3.2.3/08/2 Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai és Továbbképző Intézet).
 2007–2009. „Változó nemzeti diskurzusok: az azonosságról és a különbségekről magyar állampolgárok és kisebbségben élő magyarok viszonylatában” (OTKA 68973, MTA Etnikai és Kisebbségkutató Intézet).
 2006 – 2008 „Nemzedékek kutatóúton”. A Szolnoki Főiskola, Mezőgazdasági Fakultása és civil szervezetek együttműködése az Észak-Alföld fejlődéséért (Szolnoki Főiskola ROP 3.31).

-05/1-2206-02-0007/37).

Terepmunka

2018 – Szatmári sváb falvak (Csanáros, Mezőfény, Mezőpetri, Kaplony), gazdasági stratégiák a rendszerváltás után

2011 – 2014 – Szamoshat (Méhtelek, Rozsály, Zajta), határdiskurzusok, transzlokális gazdasági gyakorlatok a magyar-román határon

2011 – 2014 – Kárpátalja rurális és kváziurbánus települései (Császlóc, Izsnyéte, Aknaszlatina, Királyháza), kulturális transzferek vegyes etnikai összetételű (magyar, roma, ukrán, román) közösségekben

2010 – Bóda-völgyi falvak (Szalonna, Szendrő, Szendrőlád), társadalmi egyenlőtlenségek, egyensúlyteremtő stratégiák halmozottan hátrányos helyzetű településeken

2007 – 2015 Túrhat (Kispalád, Botpalád, Nagypalád, Uszka), hétköznapi nacionalizmus, idegenellenesség magyar-roma együttélési közösségekben

2006 – Kárpátalja tiszaháti települések (Tiszabökény, Farkasfalva, Tiszapéterfalva, Tivadarfalva, Forgolány), a szovjet politikai diktatúra társadalomtörténete

Oktatói tevékenység

2008 – 2014 Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet

- A hermeneutikai látásmód antropológiai alkalmazása (előadás)
- Az identitás antropológiai dimenzió (előadás)
- Nemzetépítési modellek és transz-etnikus gazdasági stratégiák (előadás)
- Kognitív antropológia (előadás)
- Antropológiatörténet III (szeminárium)
- Kutatásmódszertan III-IV. (szeminárium)
- Periférikus társadalmi csoportok (szeminárium)
- Hátrányos helyzetűek életmódja (szeminárium)
- Multikulturalizmus (szeminárium)
- Interkulturális kommunikáció (szeminárium)
- Társadalmi nemek antropológiája (szeminárium)
- Életmód, életstratégiák a magyarországi romáknál (szeminárium)

2013 – 2016 Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem Finnugor Tanszék

- a magyar nyelv és kultúra történetével kapcsolatos tantárgyak oktatása

Legfrissebb publikációk

2018 Borbély S.: Büntetési technikák a kollektív gazdaságokban – a szovjet politikai diktatúra hétköznapijai Kárpátalja határvidéki településein. *Korall*, 71, 4, 149-174.

2017 Borbély Sándor: Időtapasztalat a terepen. A történeti (historikus) megértés módszertani paradigmája a magyarországi néprajzi kutatásban. In: Mészáros Csaba – Vargyas Gábor (szerk.): A néprajzi terepmunka kérdései. *Ethno-Lore*. XXXIV. Budapest, MTA BTK Néprajztudományi Intézet, 16-68.

2016 Borbély S.: A szovjet politikai diktatúra által konstituált történeti múlt – a lokális időtapasztalat intézményes átalakítása Kárpátalján, az 1960-1980-as években. *Múltunk*. 2. sz. 187-224.

- 2016 Borbély S.: Kompenzációs mechanizmusok és egyensúlyteremtő stratégiák egy vegyes (magyar–roma) etnikai összetételű határvidéki településen. *Erdélyi társadalom*. No. 14. Vo. 1. 191-216.
- 2015 Borbély S.: Informális gazdasági stratégiák az ukrán-magyar határvidéken. In: Turai Tünde (szerk.): *Hármas határok néprajzi értelmezésben*. Budapest: MTA NTI, 217-245.
- 2015 Borbély S.: „Az ukrán, utolsó cigány” – a külföldi bevándorlás mikropolitikája egy határvidéki településen, Kispaládon. *Tér és Társadalom*. 29 évf., 3 sz. 3-32.

A legfontosabb publikációk

- 2018 Borbély S.: Büntetési technikák a kollektív gazdaságokban – a szovjet politikai diktatúra hétköznapijai Kárpátalja határvidéki településein. *Korall*, 71, 4, 149-174.
- 2017 Borbély Sándor: Időtapasztalat a terepen. A történeti (historikus) megértés módszertani paradigmája a magyarországi néprajzi kutatásban. In: Mészáros Csaba – Vargyas Gábor (szerk.): *A néprajzi terepmunka kérdései*. Ethno-Lore. XXXIV. Budapest, MTA BTK Néprajztudományi Intézet, 16-68.
- 2016 Borbély S.: A szovjet politikai diktatúra által konstituált történeti múlt – a lokális időtapasztalat intézményes átalakítása Kárpátalján, az 1960-1980-as években. *Múltunk*. 2. sz. 187-224.
- 2016 Borbély S.: Kompenzációs mechanizmusok és egyensúlyteremtő stratégiák egy vegyes (magyar–roma) etnikai összetételű határvidéki településen. *Erdélyi társadalom*. No. 14. Vo. 1. 191-216.
- 2015 Borbély S.: Informális gazdasági stratégiák az ukrán-magyar határvidéken. In: Turai Tünde (szerk.): *Hármas határok néprajzi értelmezésben*. Budapest: MTA NTI, 217-245.
- 2015 Borbély S.: „Az ukrán, utolsó cigány” – a külföldi bevándorlás mikropolitikája egy határvidéki településen, Kispaládon. *Tér és Társadalom*. 29 évf., 3 sz. 3-32.
- 2013 S. Borbély: ‘The Hungarians Live in the Ancient Times, You Know, Always in the Ancient Times’: The Historical Genealogy of Foreigner Experience in a Frontier Village. *American International Journal of Social Science*, Vol. 2 No. 8; December, 86-108.
- 2013 S. Borbély – J. Kotics: Ukrainian and hungarian cohabitation in two settlements of mixed population in Transcarpatia. Boltivecy S. I. – Hrabovsyka S V eds. (szerk.) *Materialy III. Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferencii, prysvyachenoyi dnyu slovyanskyoi kulytury ta pysemnosti: „Slovyanskyi svit: zdobutky, problemy, perspektyvy”*. Uzhgorod: Vydavnytvo Karpaty 225-237. (ISBN:978-966-347-076-4)
- 2011 Borbély S. – Osgyáni G.: „Hagyomány – Tehetség - Korszerűség” – Szalonna, Szendrő és Szendrőlád lokális társadalmának kulturális antropológiai vizsgálata. Miskolc: BAZ M. Ped. Szakmai, Szakszolgálati, Közművel. és Sportint (ISBN: 978-963-87211-6-7)
- 2010 Borbély S.: Az olvasás „retorikája” és a szöveg jelentésrétegei Dr. Fazekas Mihály ’56-os naplójában. Bartha E. – Keményfi R. – Marinka M. (szerk.): *1956 a néphagyományban*. Debrecen: Kapitális kft Kiadó, 226-238.
- 2009 Borbély S.: „Mi egy másik darab szereplői vagyunk” – A "cigány" történeti tapasztalat genealógiája. *Regio: kisebbség, politika, társadalom*. 20. 3. 202.-220.
- 2008 Borbély S.: Az idegen/múlt és az etnikus/jelen a kárpátaljai társadalomkutatásban. *Antroport*. Lapozó 2008. 1-26.
- 2007 Borbély S.: Változó „határjelek”. A péterfalvi cigányok kulturális és etnikus identitása. *Regio: kisebbség, politika, társadalom*, 18. 1. 51-83.
- 2007 Borbély S.: Kedves Gyerekeim...” Virtuális családgyesítés, világképalkotó motívumok egy kárpátaljai parasztasszony levelezésében. *Látóhatár*, 15. 3/4. 143-172.

Egyéb tudományos értékű közlemények

Fontosabb konferencia-előadások, prezentációk

Ukrajna (Makkorjánosi), 2018 április 27-május 3

Informális piacok és hétköznapi gazdasági stratégiák (csempészet, feketereskedelem, csencselés, nemzetközi migráció stb.) a posztoszocialista Ukrajnában. Konferencia címe: „Kárpátaljai körkép. Korszakok, sorsok, emberek”. EPMSz Akadémiai Napok,

Budapest, 2017. február 9-10.

Időtapasztalat a terepen. "Párhuzamos különidejűségek" a néprajzban, az antropológiában és a történettudományban. A konferencia címe: A néprajzi terepmunka kérdései. Szervező: MTA BTK Néprajztudományi Intézet

Szeged, 2016. november 4-5.

A szovjet állampolgár találkozása a diktatórikus állammal – jutalmazási technikák és büntetési mechanizmusok a kárpátaljai magyar falvakban az államszocializmus éveiben. A konferencia címe: A találkozások antropológiája: múlt, jelen és jövő. Szervező: Magyar Kulturális Antropológiai Társaság (MAKAT)

Pécs, 2016. augusztus 26.

A szovjet politikai diktatúra transzformációs gyakorlatai a kárpátaljai magyar településeken – fegyvelmezési technikák, adaptációs mechanizmusok az 1955–1975 közötti években. A konferencia címe: VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus. Kultúratudomány és néprajz – interdiszciplináris megközelítésben c. szekció.

Budapest, 2015. december 17.

A szovjet politikai diktatúra által konstituált történeti múlt – a lokális idő-tapasztalat intézményes transzformációi Kárpátalján, az 1960-1980-as években. A konferencia címe: Idő, kultúra, társadalom – A jelen történeti szociológiái. Szervező: MTA TK Szociológiai Intézet

Budapest, 2014. szeptember 18.

Alternatív gazdasági tevékenységformák (csencselés, csempészet, feketemunka) az ukrán-magyar határvidéken. A konferencia címe: Határok, határmentiség a Kárpát-medencében. Szervező: MTA BTK Néprajztudományi Intézet

Szatmárnémeti, 2013. december 13-14.

Transzlokális gazdasági stratégiák a magyar-ukrán-román hármashatár térségében. Az MTA Néprajzi Intézete által végzett „Hármas határok vizsgálata Magyarország délnyugati, délkeleti és északkeleti térségében” című OTKA-kutatás műhelykonferenciája. Helyszín: Románia, Szatmárnémeti Megyei Múzeum

Szeltersz, 2012. augusztus 23-26

Lokális idegentapasztalat és kategorizációs változások egy szatmári faluban. Szervező: Jakabffy Alapítvány és a kolozsvári Kisebbségkutató Intézet.

Szatmárnémeti, 2011. október 7-9.

„A magyarok az ókorba élnek tetszik tudni, mindig az ókorba”. Az idegentapasztalat történeti genealógiája egy határ menti településen, Kispaládon / Percepția străinilor într-o localitate de frontieră – Kispalád (Ungaria). A konferencia címe: Kisebbségek a Kárpát-medencében (Minorități în Bazinul Carpatic Sesiunea). Szervező: Múzeum Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága

Budapest, 2010. november 29-30.

Az idegenség tapasztalatának történeti genealógiája cigány, magyar, ukrán viszonylatban Kispaládon. A konferencia címe: Hétköznapi nacionalizmus és nemzeti

radikalizmus. Szervező: MTA Nemzeti és Kisebbségkutató Intézet
Miskolc, 2007. május 30. – június 1.

Az idegen/múlt és az etnikus/jelen a kárpátaljai társadalomkutatásban. Konferencia címe: A kulturális másság reprezentációi. Szervező: Magyar Kulturális Antropológiai Társaság

Debrecen, 2006. október 27-28.

Az olvasás „retorikája” és a szöveg jelentésrétegei Dr. Fazekas Mihály ’56-os naplójában. Konferencia címe: ’56 a néphagyományban. Szervező: MTA DAB, DE Néprajzi Tanszék

Túrkeve, 2006. szeptember 21-24.

„Nálunk asszony nem parancsol...” Társadalmi „gender” és a nagycsalád intézménye a péterfalvi cigányok társadalmában. Konferencia címe: A család, mikroközösségek, társadalomkutatási eredmények és módszerek innovációja. Szervező: MTA Jász-Nagykun-Szolnok Megye Tudományos Egyesülete, a Finta Múzeum, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága, a Szolnoki Főiskola Mezőgazdasági Fakultása, a Finta Múzeumért Alapítvány és a Túrkevei Kulturális Egyesület

Társadalmi tevékenység

Szervezeti tagságok, tisztségek

Magyar Néprajzi Társaság

Magyar Kulturális Antropológiai Társaság